Wojciech Moczulski

Harmonia gitarowa - - do improwizacji (cz. VII)

AKORD NA VI STOPNIU GAMY

Wojciech Moczulski ur. w 1963 r. w Warszawie. Absolwent Akademii Muzycznej w Warszawie, w klasie gitary klasycznej Bogusława Przybylskiego. Po ukończeniu studiów kieruje całe zainteresowanie ku gitarze elektrycznej i muzyce jazzowej. Na stałe związany z formacją FLASH. Uwielbia grać muzykę kameralną. Jego hasło brzmi: CIEKAWA HARMONIA TO UCZTA DLA ZMYSŁÓW.

W oparciu o skalę dur-naturalną na VI stopniu, możemy zbudować trójdźwięk, który w brzmieniu jest molowy (**prz. A**):

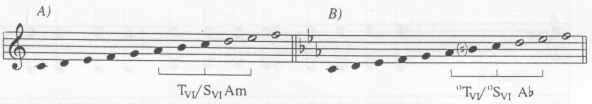

W oparciu o skalę molową eolską oraz harmoniczną można zbudować trójdźwięk, który w brzmieniu jest durowy (**prz. B**).
W oparciu o skalę dur-harmoniczną budujemy na stopniu VI trójdźwięk zwiększony (**prz. C**).

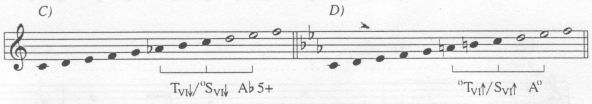

W oparciu o skalę moll-dorycką budujemy trójdźwięk, który w brzmieniu jest zmniejszony (**prz. D**).
$T_{VI}\downarrow/S_{VI}\downarrow$ A♭ 5+ jako akord dysonansowy, może być zamieniony na akord konsonansowy przez obniżenie kwinty akordu. Występuje on pod postacią $^{\circ}T^{5}_{VI}\downarrow/S^{5}_{VI}\downarrow$ (**prz. E**).

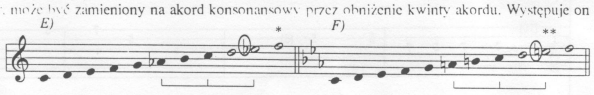

Podobnie, $^{\circ}T_{VI}\uparrow/S_{VI}\uparrow A^{\circ}$ jako akord dysonansowy, może być zamieniony na akord konsonansowy przez podwyższenie kwinty akordu, otrzymując postać $T^{5}_{VI}\uparrow/S^{5}_{VI}\uparrow$ (**prz. F**).

Z powyższego wynika, ze trójdźwięk VI stopnia może być akordem zastępującym tonikę: w moll $^{\circ}T_{VI}$, $^{\circ}T_{VI}\uparrow$, $T^{5}_{VI}\uparrow$; w dur: T_{VI}, $T_{VI}\downarrow$, $^{\circ}T^{5}_{VI}\downarrow$. Jako akord zastępujący subdominantę: w dur S_{VI}, $^{\circ}S_{VI}\downarrow$, $^{\circ}S^{5}_{VI}\downarrow$; w moll $^{\circ}S_{VI}$, $S_{VI}\uparrow$, $S^{5}_{VI}\uparrow$. Należy pamiętać, że trójdźwięk jest toniką, występuje po dominancie, przed dominantą jest subdominantą.

Począwszy od odcinka I do odcinka VII poznaliście różne formy trójdźwięków występujących na kolejnych stopniach skal durowych i molowych:

W dur:

I st.: T_I C

II st.: S_{II} Dm, $^{\circ}S_{II}$ D° ***HARM., $^{\circ}S_{II}\downarrow$ D♭

III st.: T_{III}/D_{III} Em, $^{\circ}T^{5}_{III}\downarrow$ E♭

IVst.: S_{IV} F, $^{\circ}S_{IV}$ Fm HARM.

V st.: D_V G

VI st.: T_{VI}/S_{VI} Am, $^{\circ}T\downarrow/^{\circ}S_{VI}\downarrow$ A♭5+HARM., $^{\circ}T^{5}_{VI}\downarrow/^{\circ}S^{5}_{VI}\downarrow$ A♭

W mol:

I st.: T_I Cm

II st.: $^{\circ}S_{II}$ D°EOL., S_{II} Dm DOR., $^{\circ}S_{II}\downarrow$ D♭

III st.: D_{III} E♭5+HARM., $^{\circ}T_{III}/^{\circ}D_{III}$ E♭ EOL., $T_{III}\uparrow$ E°EOL., $D^{5}_{III}\uparrow$ Em HARM.

IV st.: S_{IV} FDOR., $^{\circ}S_{IV}$ Fm HARM./DOR.

V st.: D_V G HARM., $^{\circ}D_V$ Gm EOL.

VI st.: $T_{VI}/^{\circ}S_{VI}$ A♭ EOL., $S_{VI}\uparrow$ A°DOR., $T^{5}_{VI}\uparrow/S^{5}_{VI}\uparrow$ Am

W związku z powyższym masz obecnie możliwość łączenia różnych akordów, stosując większe rozszerzenie harmoniczne. Graj połączenia w różnych tonacjach!

Poniżej podaję znany temat *September Song*. W utworze tym akord VI ST. znajduje się w taktach: 3, 11, 27.

Wojciech Moczulski

* - Dźwięk obniżony oznaczony bemolem w kółku nie jest dźwiękiem właściwym dla skali dur-harmonicznej i został osiągnięty "sztucznie".
** - Dźwięk podwyższony oznaczony kasownikiem w kółku nie jest dźwiękiem właściwym dla skali moll-doryckiej i został osiągnięty "sztucznie". Ma to ogromne znaczenie w przypadku improwizacji (o czym później).
*** - Pogrubienie określa akord, zaś oznaczenie występujące po prawej stronie (o ile występuje), skalę, w oparciu o którą zbudowany jest akord (harmoniczna, dorycka, eolska).